

SVEČANA PODELITEV NAJVIŠJIH PRIZNANJ PLANINSKE ZVEZE SLOVENIJE ZA LETO 2025

Muta, 6. december 2025

SVEČANA PODELITEV NAJVIŠJIH PRIZNANJ PLANINSKE ZVEZE SLOVENIJE ZA LETO 2025

Muta, 6. 12. 2025

Izdala in založila:
Planinska zveza Slovenije, Ob železnici 30a, SI – 1000 Ljubljana

Zbrale in uredile: Irena Pečavar Čarman, Saša Sitar in Špela Mali

Lektoriranje: Manca Ogrin

Oblikovanje: Hedvika Petkovšek

Leto izdaje: 2025

Naklada: 100

Za Planinsko zvezo Slovenije, Jože Rován

Tisk: Fotolito Dolenc, d. o. o., Ljubljana

Brez pisnega dovoljenja Planinske zveze Slovenije so prepovedani: reproduciranje, distribuiranje, javna priobčitev, predelava ali druga uporaba tega avtorskega dela in njegovih delov v kakršnem koli obsegu ali postopku, tudi fotokopiranje, tiskanje ali shranitev v elektronski obliki. Tako ravnanje pomeni, razen v primerih od 46. do 57. člena Zakona o avtorskih in sorodnih pravicah, kršitev avtorske pravice.

Zahvaljujemo se Občini Muta za vso podporo in pomoč pri organizaciji slavnostne podelitve najvišjih priznanj Planinske zveze Slovenije.

DRAGE PLANINKE, SPOŠTOVANI PLANINCI, PREJEMNIKI NAJVIŠJIH PRIZNANJ PLANINSKE ZVEZE SLOVENIJE.

Lepo se je ozreti nazaj, na našo bogato planinsko zgodovino. Moj pogled danes ne bo segel vse do njegovih začetkov, v leto ustanovitve Slovenskega planinskega društva leta 1893, pa do piparjev ali še dlje, ustavil se je v letu 1975, v prelomnem letu v razvoju slovenskega alpinizma. Ob številnih priložnostih se letos spominjamo zmagovite odprave na Makalu, izjemnega dosežka, ki je slovenski alpinizem postavil ob bok drugim alpskim narodom, tistim, ki so osvajali himalajske vrhove že mnogo pred nami. Kunaverjeva ekipa je preplezala steno in se povzpela na vrh na način, ki je pri večini vzbudil veliko spoštovanje, pri nekaterih sprva celo nejevero, da je kaj takega sploh mogoče. Tega uspeha seveda ne bi bilo, če njegovo izhodišče ne bi bile izkušnje preteklih generacij alpinistov in tudi čvrsta podpora članstva Planinske zveze Slovenije in širše javnosti. Ob petdesetletnici vzpona na Makalu je bila pripravljena tudi spominska razstava, ki zdaj kroži po Sloveniji.

Tako tedaj kot danes znova in znova dokazujemo vrhunskost z najvišjimi mednarodnimi priznanji za alpinistične dosežke, letos s posebno nagrado za ženski alpinistični dosežek Anje Petek in Patricije Verdev za vzpon na Lalung I in že tretjim zlatim cepinom Aleša Česna za vzpon na Gašerbrum III.

Alpinizem in športno plezanje sta naši paradni športni disciplini, toda naša organizacija združuje mnogo širši nabor dejavnosti v naravi, seveda takšnih, kjer se gibamo le z lastno močjo. Začenjamo v nahrbtniku enega od staršem, nadaljujemo že peš na bližnji hribček, potem pa se razpre množica naših športnih dejavnosti. Hodimo, plezamo, turno smučamo, turno kolesarimo, tekmujemo v planinski orientaciji, pa še marsikaj bi se našlo. Vse to v čudovitem naravnem okolju, kot nam velevata letni čas in trenutni navdih. In seveda, če je le mogoče, v dobri družbi.

Planinske dejavnosti so vse po vrsti povezane tudi z določenimi tveganji, zato je pomemben del naših aktivnosti namenjen usposabljanju tako strokovnih kadrov kot tudi splošnega članstva. Pri tem smo zelo uspešni, na planinskih turah, ki jih vodijo naši vodniki, skoraj ni nesreč. Preventivne aktivnosti namenjamo tudi širšemu krogu obiskovalcev gora, z opozorili v medijih, informiranjem turističnih delavcev in opozorili na terenu.

Planinska dejavnost pa seveda ni omejena le na športne aktivnosti, skrbi-mo tudi za številne koč, poti in plezališča, za infrastrukturo, ki je nujno

potrebna za izvajanje naših športnih dejavnosti. Naše poti so varno prehodne po zaslugi požrtvovalnega prostovoljnega dela številnih markacistov, koč pa nam nudijo prijetno zavetje, zanje pa skrbijo oskrbniki in gospodarji koč. Poleg naših članom srečujemo v gorah tudi mnogo številčnejše druge obiskovalce, kar pomembno poveča potrebo po vzdrževanju planinskih poti. Vsa naša infrastruktura je vsem obiskovalcem na voljo tako rekoč brezplačno, zato si želimo izdatnejšo podporo s strani države in turističnega gospodarstva. V zadnjih letih država na podlagi zakona o planinskih poteh namenja pomemben prispevek za vzdrževanje planinskih poti in usposabljanje markacistov, na nekaj razpisih pa smo uspeli pridobiti tudi znatna sredstva za posodobitev planinskih koč. Prizadevamo si za sistemsko sofinanciranje posodobitve planinskih koč in plezališč, kar bi omogočilo načrtno obnovo.

Športne dejavnosti po navadi spodbudijo z njimi povezan nastanek strokovne literature, knjižnih izdaj, filmov, raziskovalne in predavateljske dejavnosti. Planinstvo je zaradi svoje tradicije in širine dejavnosti spodbudilo nastanek številnih knjig, prvega slovenskega igranega filma in seveda Planinskega vestnika, ki nas spremlja že skoraj od samega začetka delovanja Slovenskega planinskega društva. S tem kulturni utrip še ni izčrpan, imamo tudi pevske zборе, številne razstave in seveda naš pomnik, Slovenski planinski muzej.

Zgodilo se je davno, pa vendar smo lahko tudi danes ponosni, da smo bili pobudniki ustanovitve Triglavskega narodnega parka. Danes smo v gorah pred novimi izzivi, želimo biti branik pretiranega vdora civilizacijskih razvad v gorski svet. Iščemo tisto težko določljivo ravnovesje med še dopustnim vplivom človeka, ki so mu gore morda potrebne bolj kot kdaj koli prej, in željo po ohranitvi naravnega okolja. Sodobni človek išče sprostitve v naravi, gore so mnogim najboljše zdravilo proti vsakodnevemu stresu. Naša paleta dejavnosti, tako rekoč vse, kar pretirano ne obremenjuje naravnega okolja, je še kako privlačna. Ponujamo športne aktivnosti za vse generacije in vse letne čase in še mnogo tistega »za dušo«. Slovensko planinsko društvo je nastalo v povsem drugih časih, toda njegove temeljne vrednote so še kako žive tudi danes, obogatene z novimi spoznanji, predvsem z zavedanjem, kako krhka je narava, ki jo želimo ohraniti za zanamce.

Dragi prejemniki najvišjih priznaj, vsega tega ne bi bilo brez vas. Tu se zberete vsako leto tisti, ki ste s svojim delom, s svojo pripadnostjo planinskemu gibanju, pomembno prispevali k temu, da je planinstvo najbolj razširjena športna dejavnost v Sloveniji. Mnogi ste prva priznanja dobili že v mladih letih za športne dosežke, danes pa jih prejimate za organizacijsko

delo, za vodništvo, kot predavatelji na usposabljanjih, kot markacisti ali gospodarji koč, za dolgoletno delo v planinstvu. Veseli smo takšnih priznaj, saj so znak tega, da naši planinski tovariši cenijo naše delo. Delamo prostovoljno, pa vendar smo za to delo bogati nagrajeni, z zadovoljstvom ob dobro opravljenem delu, pa tudi z vezmi, ki so se ob tem spletle med nami.

Iskrene čestitke in hvala za vse.

Jože Rován, predsednik PZS

Jožef Bobovnik, podpredsednik PZS

Roman Ponebšek, podpredsednik PZS

Martin Šolar, podpredsednik PZS

ČASTNI ČLAN PLANINSKE ZVEZE SLOVENIJE

BOJAN POLLAK Planinsko društvo Kamnik

Bojan Pollak je skorajda vse življenje posvetil goram in alpinizmu. Študiral je na Fakulteti za strojništvo in ladjedelstvo v Zagrebu, alpinist je od leta 1966, gorski reševalec od leta 1972, gorski vodnik in alpinistični inštruktor od leta 1975. Zaposlen je bil v tovarni Titan v Kamniku, zdaj je upokojen. Je poročen in oče dveh hčera.

Z alpinizmom se je začel ukvarjati leta 1966 v Zagrebu, zdaj je dolgoletni član kamniškega AO. Sodi med osrednje slovenske alpinistične osebnosti. Plezal je v Sloveniji in v vseh republikah nekdanje Jugoslavije, v Avstriji, Italiji, Švici, Franciji, na Poljskem, v Kirgiziji in Nepal. Opravil je več kot 2500 alpinističnih tur, kamor štejemo plezalne vzpone, pristope na vrhove, ledne slapove in turne smuke, od tega je preplezal okoli 130 prvenstvenih smeri. Bojan je bil član treh Jugoslovanskih alpinističnih himalajskih odprav: na Kangbačen leta 1974, na Makalu leta 1975 in na Mount Everest leta 1979. Med letoma 1977 in 1991 je v okviru enotne kategorizacije jugoslovanskih športnikov, katere glavni in ključni avtor je bil, petkrat dosegel republiški razred, štirikrat zvezni, trikrat mednarodni in enkrat razred za služnega športnika Jugoslavije.

V svoji dolgoletni planinski dejavnosti je deloval v matičnem PD Kamnik, v katerem je član od leta 1955, v Planinski zvezi Slovenije, Združenju gorskih vodnikov Slovenije in Gorski reševalni službi v Kamniku. Specializiral se je za usposabljanje vodnikov PZS, kjer je sooblikoval politiko vodništva, tako prostovoljnega kot poklicnega. Poleg rednega sodelovanja v alpinistični šoli je dolga leta sodeloval na tečajih in seminarjih za vodnike, kot tudi na tečajih varnejše hoje v gore v okviru PD Kamnik. Osemkrat je kot vodja tečaja ali inštruktor sodeloval pri izobraževanju vodnikov Planinske zveze Nepala v šoli Aleša Kunaverja v nepalskem Manangu. Bojan Pollak je eden izmed tistih, ki je že pred desetletji ponesel ime mesta Kamnik v svet, pri čemer še posebej izstopa njegovo pogumno reševanje ob tragični nesreči leta 1979 na Mount Everestu.

Bojan je deloval tudi na drugih področjih, med drugim kot tabornik, kjer je bil konec leta 1959 soustanovitelj Roda Bistriških gamsov. Bil je tekmovalec Judo kluba Kamnik v srednji kategoriji in osvojil nekaj visokih mest na tekmovanjih; kot funkcionar je deloval tudi na področju kamniške športne organizacije.

Posebno področje je publicistika. Izkazal se je na področju kulturno-vzgoj-

ne dejavnosti. Poleg vrste člankov v Planinskem vestniku je avtor, soavtor, urednik ali sodelavec pri več publikacijah: plezalnih vodnikih Korošica, Kamniška Bistrica, Slovenske stene, Repov kot in Kamniška Bela, knjigah Kangbačen, Na vrh sveta, Mount Everest, Proti vrhovom, Zgodovina reševanja v gorah nad Kamnikom, Planinski terminološki slovar, Velika planina v odsevu časa in drugih; učbenikov Alpinistična šola, Osnove gibanja v gorah in planinah, Planinska šola, Osnove tehnike vodenja, Vodniški učbenik, Mentor planinske skupine in več učbenikov slovenske šole za nepalske gorske vodnike, pesmarice Zavriskaj in zapoj in knjige Naravne znamenitosti Kamniško-Savinjskih Alp. V Kamniškem zborniku je objavljaval uspehe kamniških plezalcev in o zgodovini kamniškega alpinizma, v občinskem glasilu pa je vrsto let pisal članke o planinstvu.

Pri vsaki od navedenih dejavnosti je bil Bojan izredno temeljit in dosleden in zato vedno med glavnimi zaslužnimi za dosežene cilje. Še vedno je aktiven na alpinističnem in planinskem področju, predava, ter že več let skrbi za organizacijo prijateljske nogometne tekme na 'najvišji ravni', na Korošici.

Za svoje delo je prejel najvišje priznanje PZS – svečano listino, Bloudkovo plaketo, red zaslug z zlato zvezdo, bronasti in srebrni znak Civilne zaščite Kamnik, zlato priznanje Občine Kamnik, državno odlikovanje medaljo za zasluge, je častni planinski vodnik in častni član Društva GRS Kamnik in častni član PD Kamnik.

Planinska zveza Slovenije podeljuje najvišje priznanje častni član Planinske zveze Slovenije BOJANU POLLAKU za življenjsko delo, ki obsega dolgoletno delo v planinski organizaciji, predvsem na področju vodništva in izobraževanja vodnikov, ter za izjemne alpinistične dosežke, ki dvigajo ugled slovenskega alpinizma doma in v tujini.

SVEČANE LISTINE PZS

FRANCI EKAR

Planinsko društvo Predvdor

Franci Ekar se je včlanil v društvo leta 1956, vstopil v AO in sodeloval z MO s planinskimi predavanji po šolah in aktivnostih pri nastajanju dogodka in revije Klic z gora. Leta 1961 je postal gorski reševalec in se zapisal med slovenske pionirje helikopterskega reševanja v gorskem svetu.

Leta 1962 je bil Franci v navezi, ki je kot prva slovenska preplezala Peutereyski greben na Mont Blanc, najdaljši greben v Evropi. Leta 1963 je postal načelnik AO Kranj in član prve uspešne alpinistične odprave PZS v centralni Kavkaz. Potem so sledili grebensko prečenje z Antejem Mahkoto v alpskem slogu prek vrha sedemtisočaka Pik Lenina, kar je bil za Slovence prvi osvojeni sedemtisočak; odprava v pakistanski Hindukuš Istor O-nal ter vodenje prve odprave v afriško pogorje Mawenzi s prvenstveno smerjo v vzhodnem delu masiva.

V sedemdesetih letih je Franci kot predsednik PD Kranj reševal in urejal negativne finančne situacije in terjatve. Ob tem so na njegovo pobudo in zasnovo izpeljali gradnjo Kranjske kočice na Ledinah s poletnim smučarskim centrom na ledeniku pod Skuto in gradnjo nove planinske kočice na Krvavcu, Gospincu, na mestu nekdanje barake.

V obdobju osemdesetih, devetdesetih let je bil Franci izvoljen za podpredsednika PZS, leta 2001 pa za predsednika Planinske zveze Slovenije. Zvezo je vodil prvo desetletje novega tisočletja. V tem času je bila PZS sprejeta v Olimpijski komite Slovenije, dodeljen ji je bil status humanitarne društvene organizacije in začel se je graditi Slovenski planinski muzej v Mojstrani. Veliko sledi je zapustil v planinskem pisanju in nenazadnje je Franci Ekar tudi častni član PZS.

JANEZ GRADIŠAR

Planinsko društvo Valentin Stanič Kanal

Janez Gradišar je v aktivnih alpinističnih letih opravil preko 600 plezalnih vzponov, od tega več kot 50 prvenstvenih smeri (med drugim v Grandes Jorasses in Marmoladi). Vzponom v domačih in ostalih evropskih gorah je dodal tudi štiri alpinistične odprave. Leta 1973 je organiziral in vodil meddruštveno odpravo v Yosemite. V odpravi je bilo več znanih alpinističnih imen, ki so v steni El Capitana preplezali znamenite smeri, kot so Salathe

Wall, Triple Direct in East Buttress. Odprava velja za prvo slovensko odpravo v El Capitan. Leta 1974 je na odpravi na Kangbačen z Bojanom Pollakom in Miho Smolejem prvi stopil na deviški Chang Himal (tudi Wedge Peak, Rantang, 6750 m).

Janez Gradišar je poleg častnega člana PD tudi gorski reševalec veteran in alpinist veteran. Je nepogrešljiv član PD, saj se nanj vedno lahko obrnemo po nasvet in nam priskoči na pomoč pri raznih opravilih, so zapisali v društvu. Na njegovo pobudo je društvo preteklo leto organiziralo izredno dobro obiskano in lepo sprejeto razstavo jubilejev, s katero je skupaj z Goriškim muzejem in Goriško knjižnico Franceta Bevka obeležilo 45. obletnico delovanja društva, 30. obletnico prvega pohoda Po stopinjah Valentina Staniča ter 250. obletnico rojstva Valentina Staniča.

Janez je vedno prisoten na vseh večjih in pomembnejših dogodkih PD; tako so v preteklem letu ob njegovi prisotnosti odkrili novo spominsko ploščo Valentinu Staniču na njegovi domačiji v Bodrežu.

MARTIN VIMPOLŠEK

Planinsko društvo Brežice

Življenje Martina Vimpolška je močno prepleteno s prostovoljnim društvenim delom in športom. Planinec je od otroških let in od leta 1962 aktivno vključen v PD Brežice. Tedanje društveno vodstvo ga je pritegnilo v UO PD, vključil se je v delo z mladinskim odsekom. Potrebno vodniško znanje je pridobil na več seminarjih, kjer je bil njegov mentor Danilo Škerbinek. Planinski vodnik je od leta 1965.

Celo desetletje je bil Tine zagnan in uspešen tekmovalec v orientaciji. Ekipa je dosegla kar nekaj odličnih rezultatov, saj so bili republiški prvaki ter zmagali na Milovanovičevem pokalu. Del svojega znanja iz orientacije je pozneje prenašal na osnovnošolce in odrasle, ko so v PD izvajali planinsko šolo.

Tine je bil tudi v veliko pomoč pri postavitvi bivaka na Golem Cirkniku. Tako je društvo dobilo zavetje na najvišjem vrhu dolenskega dela brežiške občine.

Nepogrešljiv je bil pri vseh društvenih akcijah, kot so pohod Po poteh Brežiške čete, ki ga PD izvede vsako leto v sodelovanju s Športno zvezo Brežice, pohod po Brežiški planinski poti, Martinov pohod in Nočni pohod na Cirknik. Tine se je povzpel na domala vse najvišje vrhove naših gora, pa tudi na številne štiritisočake v Evropi. Zvest ostaja tudi drugi športni ljubezni – košarki in smučanju. Že 20 let je vodja veteranske skupine Telovalnega društva Sokol Brežice. Za dušo, kot pravi sam, je še čebelar in že deset let predsednik Čebelarskega društva Brežice. Martin Vimpolšek je človek, ki ne želi izstopati, a s svojim delom v planinstvu ohranja vrednote prostovoljstva in prispeva k ugledu PD Brežice.

OTILIJA MERTELJ

Planinsko društvo Gozd Martuljk

Oti Mertelj je članica društva od leta 1970 in vse do danes ena najbolj aktivnih in požrtvovalnih članov PD. S svojim družbeno odgovornim delom je pustila neizbrisen pečat pri razvoju društva in doprinesla k številnim dosežkom, ki so v ponos vsem.

Posebno pozornost je posvetila vključevanju mladih planincev v delo društva. Navdušila jih je za pohodništvo, športne dejavnosti, druženje in sobivanje z naravo. Na njeno pobudo so leta 2004 ustanovili mladinski odsek. Vodenje odseka je Oti prepustila mlajšim, ki so z njenim dobrim zgledom znali nadaljevati zastavljene dejavnosti.

Leta 2006 so v društvu sprejeli odločitev o postavitvi spominskega obeležja ponesrečenim v gorah in takrat je bila Oti neustavljiva članica gradbenega odbora. S svojo vztrajnostjo je pripomogla, da je bilo svečano odprtje spomenika ob prazniku Marije Snežne v Jasenjah leta 2007. Prav tako je zaslužna za vsakoletno mašo za ponesrečene gornike pri kapeli Marije Snežne. Na njeno pobudo so leta 2010 ustanovili odsek za varstvo gorske narave. Ideja o ureditvi skalnjaka in učne poti Rute ob potoku Martuljek je zaživela le malo zatem. Z vključitvijo v projekt Ohranitveni ukrepi za orhidejo lepi čevljev v naselju Gozd Martuljek je marsikomu približala bogastvo našega okolja in pomen odgovornega odnosa do narave.

Otino prisotnost je bilo čutiti pri spodbujanju vodnikov, vzdrževanju planinskih poti, pri skrbi za Bivak pod Špikom in še na drugih področjih društvenega dela. PD Gozd Martuljek je pridobil tudi umetno plezalno steno in večnamensko igrišče. Tako so mladi lahko izbirali, kako se bodo športno udeleževali.

O njeni skrbi za skupnost priča tudi Otino urejanje zbornikov ob pomembnih obletnicah PD. Zaradi njenih organizacijskih in komunikacijskih sposobnosti so ji v več mandatih, skupaj kar 18 let, zaupali vodenje PD. Znala je povezovati in združevati člane v dobrih in tudi težkih obdobjih svojega predsedovanja.

MAKSIMILJAN KOTNIK

Planinsko društvo Dravograd

Maksimiljan Kotnik je član PD od leta 1973. V društvu je bil dolga leta član UO PD in načelnik odbora za planinske poti. S svojim znanjem je pomagal in opravil ogromno prostovoljnih ur pri obnovi nekdanje vojaške stražarnice, ki je leta 1994 postala Planinski dom Košenjak.

Je planinski vodnik, organizator in vodja številnih planinskih pohodov po Sloveniji in tujini. Pridobljeno znanje in izkušnje iz planinskega sveta

prenaša na mlajše rodove, tako v PD kot do nedavnega tudi dijakom Gimnazije Ravne na Koroškem, kjer je bil do upokojitve zaposlen kot profesor. Leta 1997 je opravil tečaj za markacista in tako postal prvi markacist z opravljenim izobraževanjem v PD Dravograd. Le nekaj let pozneje je opravil še izobraževanje za markacista inštruktorja. V Planinski zvezi Slovenije je bil član Komisije za planinske poti in vodja Podkomisije za izobraževanje. Trenutno vodi Odbor za usposabljanje Komisije za planinske poti. Je soavtor učnih načrtov za izobraževanje markacistov in markacistov inštruktorjev, kot tudi gradiv za usposabljanje markacistov. Pogosto vodi tečaje in usposabljanja ali na njih sodeluje kot predavatelj. Sodeloval je tudi pri izobraževanju markacistov v državah nekdanje Jugoslavije, in sicer v Makedoniji in na Kosovu, ter hrvaških markacistov na izobraževanju v Sloveniji. Pomembno vlogo je opravil pri vzpostavitvi katastra planinskih poti v Sloveniji. Zbral je podatke za evidentiranje planinskih poti v kataster iz vseh PD, ki so v MDO PD Koroške. Leta 2018 je bil pobudnik in soorganizator dneva slovenskih markacistov v Dravogradu.

Leta 2005 je MDO PD Koroške Maksimiljanu podelil priznanje naj markacist Koroške, leta 2020 pa je za svoje delo prejel diplomu Alojza Knafelca. Maksimiljana ne odlikujeta samo delavnost in pripadnost planinstvu, ampak predvsem njegova skromnost in srčni odnos do soljudi.

MARIJAN LAČEN

Planinsko društvo Črna na Koroškem

Marijan Lačen je svojo planinsko pot začel kot mladinski planinski vodnik in nadgrajeval znanje kot alpinist. Bil je organizator več koroških alpinističnih odprav in trekingov po svetu. Izobraževal je mlajše rodove planincev, utiral pot mladim planincem s posebnimi potrebami, se aktivno vključeval v delo PD Črna na Koroškem. Dolga leta je društvu tudi predsedoval. V tem času je deloval tudi v MDO PD Koroške. Zdaj je član UO PD Črna in nadzornega odbora.

Marijan je prvi organizator in pobudnik planinstva OPP v Sloveniji, saj je bil vsa leta službovanja povezan z otroki in mladostniki s posebnimi potrebami. Pod njegovim vodenjem in z njegovo pomočjo ter spodbudami je planinska skupina Centra za usposabljanje, delo in varstvo iz Črne prehodila veliko poti v Sloveniji in tujini.

Svoje življenje Marijan posveča goram. Je med tremi ustanovitelji K-24, največjega koroškega hribovskega izziva, ki je v letih preraslo v K24 Ultra Trail, ki ga vsako leto organizirajo v Črni na Koroškem. Prav tako je bil v domači Črni pobudnik za postavitev ferat (Mučevo, Olimpline), ki so obogatile turistično ponudbo kraja. Za obisk ferat je veliko zanimanja in so zelo obiskane, Marijan pa pogosto in natančno pregleduje pot ter skrbi

za varnost obiskovalcev.

Marijan Lačen je srčen človek, vedno pripravljen pomagati, predan planinstvu ter vzor krajanom Črne. Vsa leta je aktiven in ustvarjalen na različnih področjih življenja in dela, zato je že pred leti dobil naziv častni občan Občine Črna na Koroškem. Njegovo življenje je prepleteno z dejavnji, ki krepijo planinsko društvo, organizacijo na področju vodništva, alpinizma, gorskega oz. turnega kolesarstva, izobraževanja ter skrbi za varnost v gorah.

ALOJZIJA KOS

Planinsko društvo Moravče

Alojzija Kos je soustanoviteljica PD Moravče in ena izmed njegovih najvidnejših osebnosti. S ponosom jo v društvu imenujejo mama društva, saj je s svojo predanostjo, toplino in izjemnim delom odločilno zaznamovala delovanje društva, vse od ustanovitve.

Že od začetka je članica UO PD. Njena vloga pa je segla mnogo dlje od formalnih funkcij, postala je srce in duša društva. Vedno je pripravljena priskočiti na pomoč, pa naj je šlo za organizacijo pohodov ali taborov, gradnjo in pozneje vzdrževanje planinskega doma, pomoč markacistom ali skrb za mladino v odboru Mladinske komisije PZS. Svojo ustvarjalno energijo je vlagala tudi v kuhinjo v domu, na taborih, kjer je s skrbno pripravljenimi obroki krepila prijetno vzdušje in občutek domačnosti. Še posebej se je posvečala ranljivim skupinam ter zagovarjala pomen medgeneracijskega sodelovanja in učenja. S tem je v društvu ustvarjala prostor, kjer se vsi člani, ne glede na starost ali zmožnosti, počutijo sprejete in povezane.

Veliko pohodov je društvo organiziralo z njeno pomočjo, saj je dala idejo kam, kako, kdo in komu kdo pomaga. Prisotna je bila na vseh večjih akcijah, pripravljena pomagati, razmišljati z ekipo, kako rešiti težavo.

Alojzijin izjemen prispevek k delovanju društva je postal temelj njene identitete. Brez njene vizije, predanosti in marljivosti bi bilo društveno življenje precej revnejše. Zato ni naključje, da je bila Alojzija Kos imenovana za častno članico PD Moravče in dobila tudi priznanje Občine Moravče za svoje delo.

MIHAEL KERSNIK

Planinsko društvo Dovje-Mojstrana

Mihael Kersnik se je v domače PD vključil že kot osnovnošolec in v njem aktivno sodeloval že v času šolanja na jeseniški gimnaziji. Kmalu je spoznal, da je treba z vzgojo mladih začeti že v osnovno šoli, zato je bil leta 1968 med pobudniki, da se ustanovi planinska skupina v OŠ 16. Decembra, kjer je dolgo časa opravljal vlogo mentorja in usmerjevalca mladih, ki so pozneje delovali v Mladinski komisiji PZS.

Ker se je Mihael ukvarjal tudi s planinsko fotografijo, je s fotoaparatom posnel marsikatero zanimivost, tako iz planinskega kot iz življenja domačega kraja, kar so zbiralci muzejskega gradiva pozneje s pridom uporabili pri snovanju Triglavske muzejske zbirke.

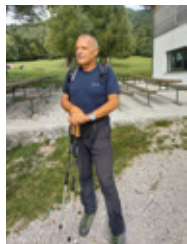
Posebno delo – za celotno slovensko planinstvo – pa je opravil z vodenjem odbora za postavitve spomenika Jakobu Aljažu. Zbrati je bilo treba sredstva za odkup zemljišča, urediti zemljiškoknjižne zadeve in še mnogo drugega. Kljub različnim težavam je odboru uspelo, da so 27. avgusta 1989, torej ob 90. obletnici prihoda Jakoba Aljaža v Dovje, spomenik slovesno odkrili. S tem so se krajani Dovjega in Mojstrane v imenu celotne slovenske planinske srenje dostojno oddolžili spominu na velikega slovenskega domoljuba, graditelja planinskih koč in pospeševalca gospodarskega razvoja.

Mihael je kot predsednik častnega razsodišča v domačem PD odločilno prispeval k razrešitvi problemov, ki so v društvu nastali leta 1997, ter s tem v veliki meri pripomogel, da je društvo lahko delovalo naprej. Pa tudi sicer je s svojim strokovnim znanjem prispeval pri urejanju različnih društvenih zadev. Prav tako je sodeloval pri realizaciji projekta Slovenskega planinskega muzeja, saj je to idejo vedno podpiral na različnih srečanjih in v trenutkih odločanja tudi na občinski ravni.

Zaradi poznavanja planinske dejavnosti in njegovega strokovnega znanja ga je domači PD predlagal za tožilca pri častnem razsodišču PZS in na to funkcijo je bil leta 2012 tudi izvoljen.

Življenjski prispevek Mihaela Kersnika domačemu PD Dovje-Mojstrana, PZS in vsem Slovencem je neizmerljiv.

JANKO KOVAČIČ Planinsko društvo Poljčane

Janko Kovačič je postal član PD Poljčane že kot osnovnošolec, leta 1966. Bil je aktiven planinec in tekmovalec v orientaciji. Kot mladinec je postal član UO PD in leta 1993 tudi predsednik društva. Društvu predseduje že 32 let.

Janko ni le navdušen planinec, je tudi odličen organizator, ki se brez zadržkov loteva vseh nalog, od fizičnega dela pri obnovi planinskega doma, del pri markacijskem odseku, postavljanju ograj na rastišču velikonočnice, pa vse do vodenja izletov in urejanja upravnih zadev. Z njegovim strokovnim pristopom je bil leta 2003 urejen prenos lastništva nepremičnin (planinski dom) v last in posest PD Poljčane. Nemalo zaslug ima tudi zato, da je bil v preteklih letih temeljito obnovljen razgledni stolp na Boču, ob planinskem domu pa je bila nameščena čistilna naprava.

Pod Jankovim vodstvom so v letih 2021–2025 že tretjič obnovili Planinski dom na Boču. V notranjosti so bili obnovljeni vsi prostori, od kuhinje do jedilnice, narejene nove napeljave, kopalnice, sanitarije in prenovljene sobe. Dom je zdaj talno izoliran, dobil je toplotno oblogo, sončno elektrarno in toplotno črpalko.

Društvo je sledilo novejšim trendom in zgradilo ferato ob poti na stolp. Popravljalje so se poti, ki so bile ob več naravnih nesrečah močno poškodovane. Varovanje rastišča velikonočnice, dobra povezava med PD in Občino Poljčane, vse to je delo, ki ga Janko opravlja.

Ker je tudi planinski vodnik, pripravlja in vodi izlete v vseh letnih časih in za vse generacije, saj ima društvo več kot 500 članov s skupinami v vrtcih in šolah.

Janko ne deluje samo v PD Poljčane, ampak je bil dva mandata, torej osem let, tudi predsednik MDO PD Podravja. Še vedno je član vodstva in zelo rad pomaga s svojimi bogatimi izkušnjami.

VALENTIN GOLEŽ Planinsko društvo Dramlje

Valentin Golež je dolgoletni član PD. Že od rane mladosti rad zahaja v gore in je velik ljubitelj narave. Kot planinski vodnik z več kategorijami pripravlja in vodi društvene izlete. Prav tako je že vrsto let član UO PD, bil je eden od akterjev za pridobitev soglasja in pogodbe za najem stare mežnarije na Uršuli. Aktivno je vodil in organiziral obnovo. Tako je ta stari, propadajoči objekt, ki ga ima društvo od leta 2000 v najemu od župnije Dramlje, dobil prelepo podobo zunaj in znotraj, po zahtevah spomeniškega varstva. Vsi v društvu se radi pohvalijo, da imajo čudovit biser na vrhu

griča Sv. Uršule, ki služi za delovanje in aktivnosti v društvu. Iz postojanke na Uršuli je lep razgled na celotno Posavsko hribovje.

V letu 2006 je bil Valentin izvoljen za predsednika PD, ostal je dva mandata, delo pa je opravljal z veliko odgovornostjo in zagnanostjo. Zaradi svojega znanja in sposobnosti organiziranja je v društvo prinesel nov zagon. Pomaga na vseh področjih, kjer je akcija, in predlaga nove rešitve za boljšo prepoznavnost PD v domačem kraju in širše. Po Sloveniji je društvo poznano po tradicionalnem pohodu po Drameljski planinski poti, prav tako je bilo med prvimi v razmahu turnega kolesarstva v Sloveniji.

Ne samo veliko opravljenih prostovoljnih ur dela v domačem PD, tudi delo v Savinjskem MDO PD mu je bilo v veselje, saj je tako dal še večji doprinos planinstvu v Sloveniji.

FRANJO MAROVT

Planinsko društvo Ljubno ob Savinji

Franjo Marovt je član PD Ljubno ob Savinji že vrsto let. Skupaj z bratoma in svojo družino je bil vseskozi aktiven član planinskega društva. Čeprav ni prevzemal funkcij v organih društva, brez njega skozi vsa leta ni minila nobena delovna akcija. Nekateri s svojim prostovoljnim delom vodijo društva, skupine, klube, drugi pa vzamejo v roke orodje in postorijo to, kar je potrebno. Popravijo planinsko pot, narišejo markacije, opravijo hišna opravila v koči in še marsikaj bi se našlo. Franjo se je razdal tako pri gradnji Koče na Travniku kot pri gradnji razglednega stolpa na Turnovki. Vedno je bil na razpolago, da je s svojim terenskim vozilom kaj pripeljal na Kočo na Travniku. Je tudi velik ljubitelj narave in planin.

Franjo je bil pobudnik za ustanovitev neformalnega društva klobukarjev, ki se vsako leto srečujejo po naših planinah in jih s tem približujejo širši javnosti.

Franjo Marovt je tudi kulturni delavec v društvu, saj skrbi za lepo planinsko pesem. V aktivni dobi je pustil velik pečat v razvoju društva, ne samo pri obnovi Koče na Travniku, tudi kot markacist je pustil svojo sled na poteh, ki jih vzdržuje PD Ljubno ob Savinji, in s tem prispeval k prepoznavnosti društva v širši okolici.

SPOMINSKE PLAKETE PZS

65 let

RADE RATKOVIĆ

Planinsko društvo Rimske Toplice

Rade Ratković je član PD Rimske Toplice od leta 1998, član UO od leta 2005 in 20 let gospodar Koče na Kopitniku. Vse do leta 2023 je skrbel za nabavo materiala (izdelkov za gostinski del), v istem obdobju je bil član ekipe dežurnih, ki so skrbeli za obiskovalce Kopitnika ob sobotah, nedeljah in praznikih.

Rade vseskozi aktivno sodeluje pri vzdrževanju koče in urejanju njene okolice. Za pomoč pri delovnih akcijah zna pridobiti druge člane društva, pa tudi ostale zveste prijatelje Koče na Kopitniku. Nepogrešljiv je pri pripravi in izvedbi prireditev, kot so tradicionalno prvomajsko srečanje na Kopitniku, popoldne ob citrah na Kopitniku, proslave ob jubilejih društva in še marsikaj. Rade s svojim delom zelo bogati PD Rimske Toplice.

VLASTA BOBOVNIK

Planinsko društvo Fram

Vlasta Bobovnik je že skoraj 50 let eden od tistih členov društva, ki je nepogrešljiv za delovanje in nadaljnji razvoj društva. Opravila je izobraževanje za planinsko vodnico, mentorico planinskih skupin in leta 1983 še za gorsko stražarko. Ko se je leta 1982 zaposlila, je začela aktivno delo kot mentorica planinske skupine na več osnovnih šolah. Tako je svoje bogato znanje in izkušnje prenašala na vedno nove generacije učencev. Prav iz vrst teh mladih planincev že vsa desetletja prihajajo novi kadri, kot so vodniki, markacisti, varuhi gorske narave in drugi.

Vlasta je skrbela za izvedbo planinskih šol, pripravljala ekipe za tekmovanje Mladina in gore (MIG), aktivno sodelovala pri organizaciji dveh državnih in dveh regijskih tekmovanj MIG. Več let je sodelovala pri organizaciji in izvedbi mladinskega planinskega tabora, v zadnjih letih pa planinskega tabora za vse generacije.

Članica UO PD je vse od leta 1981. V tem času je v društvu opravljala različne funkcije, med drugim je bila tudi podpredsednica in predsednica društva. Nemogoče je sešteti vse ure prostovoljnega dela, ki jih je posvetila otrokom in PD Fram.

FRANJO JELEN

Planinsko društvo Polzela

Franjo Jelen je aktivni planinec od rane mladosti. Vseskozi sodeluje pri organizaciji pohodov, ki jih občasno tudi vodi. Zelo velik je njegov prispevek pri odprtju in vzdrževanju Andraške poti. Je nepogrešljiv pri organizaciji vodenih pohodov po poteh Andraža.

Vrsto let je aktivni član PD Polzela, član planinske sekcije Andraž in Športnega društva Andraž. Povsod je zelo aktiven, predvsem pri tehničnih opravilih in urejanju planinske poti na Goro Oljko.

Na podeželju so za razvoj planinstva zaradi raztresenosti naselij zelo pomembne planinske sekcije, ki skrbijo za delovanje matičnega društva in za druženje. Pomemben člen delovanja tako sekcije kot planinskega društva je vseskozi Franjo Jelen. Seveda v društvu upajo in želijo, da bi še vnaprej bil tako zvest planinstvu, športu in naravi.

TATJANA LEMEŽ

Planinsko društvo Šmartno ob Paki

Tatjana Lemež se je takoj po ustanovitvi PD Šmartno ob Paki leta 1997 vključila v delovanje društva kot mlada vzgojiteljica v vrtcu. Več mandatov je bila članica UO PD. Še posebno velik je njen prispevek pri vključevanju in vzgoji najmlajših planincev. V vrtcu Šmartno ob Paki je bila več kot deset let mentorica otrokom, ki so želeli spoznavati lepote planinarjenja. S pomočjo planinskih vodnikov in staršev je organizirala in vodila številne pohode najmlajših na njim primerne okoliške hribe in priljubljeno domačo Goro Oljko.

Pri tem je posebno pozornost posvečala ozaveščanju mladih o varstvu narave in ljubečem odnosu do gora. Na raznih prireditvah v okviru PD ali občine je bila vedno pripravljena sodelovati s priložnostnim programom najmlajših članov.

Tatjanina dobra volja, prijaznost in pripravljenost za sodelovanje so vrline, ki se tudi še danes odražajo v društvu.

SPOMINSKE PLAKETE PZS

70 let

DRAGO TRČEK

Planinsko društvo Gorenja vas

Drago Trček se je včlanil v PD takoj po ustanovnem občnem zboru leta 1976. Prva aktivnost, ki jo je društvo izvedlo v sodelovanju s sosednjimi društvi, je bil pohod na Blegoš, ki je postal tradicionalen. Drago ves čas sodeluje pri organizaciji, predvsem v tehničnem delu pohoda. Ko je društvo postavljalo osnovne dejavnosti, je bil tudi markacist.

Opravi je izobraževanje za planinskega vodnika in v več kot 40 letih vodil številne izlete po naših gorah. Člani društva se z nostalgijo spominjajo njegovih pohodov na Triglav.

Velika je bila tudi njegova aktivnost pri gradnji zavetišča na Jelencih, odprte katerega je bilo leta 1985. V njegovem prvem predsedniškem mandatu se je ob zavetišču zgradil pomožni objekt. Dragov drugi mandat predsednika je bil od leta 2009 do 2011. Velikokrat je dežural v zavetišču na Jelencih, zadnjih dvanajst let pa je gospodar zavetišča. Bil je član UO PD z nekaj prekinitvami, član NO in član častnega razsodišča.

Dragov zaščitni znak so natančnost, vestnost in disciplina; pri svojem delu zna na svojstven način spodbuditi mlade za delo v PD.

DUŠAN POLAJNAR

Planinsko društvo Dovje-Mojstrana

Dušan Polajnar se je že kot mladinec vključil v vrste članov PD Dovje-Mojstrana in v letu 1974 opravil izpit za alpinista. Po končanem študiju se je posvetil gorskemu reševanju, kjer je aktivno deloval v postaji GRS v Mojstrani in dosegel usposobljenost reševalca letalca in inštruktorja GR-ZS.

Dušan je bil dvanajst let član UO PD in vrsto let načelnik alpinističnega odseka. Odločilno je pripomogel k sporazumni izločitvi postaje GRS iz okvirov matičnega PD.

Kot gorski vodnik je bil med aktivnimi ustanovitelji Združenja gorskih vodnikov Slovenije, več let pa je tudi sodeloval pri vodenju članov prekmurskih društev PD Mura in PD Murska Sobota. S tem je soustvarjal prijateljske vezi mojstranških planincev s prekmurskimi.

Vseskozi je aktivno sodeloval pri organizaciji različnih prireditev, ki jih je organiziral PD Dovje-Mojstrana. Tudi danes še vedno rad priskoči na pomoč.

STANE ŠMID

Planinsko društvo Dovje-Mojstrana

Stane Šmid je po opravljenem alpinističnem usposabljanju v društvu že leta 1975 vstopil v GRS, ki je tedaj deloval v okviru PD. Po usposabljanju je v letu 1980 postal redni član gorskih reševalcev in posledično sodeloval v številnih zahtevnih reševalnih akcijah. Svoje znanje in usposobljenost je vseskozi nadgrajeval in leta 1988 postal reševalec letalec, leta 1990 pa opravil tudi izpit za minerja snežnih plazov.

Vseskozi je aktivno sodeloval pri ostalih dejavnostih v PD, tudi pri delovnih akcijah v planinskih kočah v Vratih. Posebej je njegovo delo vidno pri dolgoletnem vzdrževanju in upravljanju Bivaka pod Luknjo, ki je v lasti PD Dovje-Mojstrana. Stanetova zasluga je, da je bivač vzorno vzdrževan in s tem ohranja svojo osnovno funkcijo. Pripadnost društvu in prostovoljstvu se kaže tudi pri organizaciji in izvedbi šol v naravi, ki so potekale v Aljaževem domu v Vratih.

VINKO PAGON

Planinsko društvo Tolmin

Vinko Pagon se je planinstvu zapisal že zelo mlad, saj je član PD že od leta 1970. Zelo aktivno je sodeloval pri obnovi in razširitvi po potresu poškodovane Koče na planini Razor. Nekaj časa je bil tudi vodja gradbenega odbora. Aktivni član gospodarskega odseka društva je ostal vse do današnjih dni. Njegova pomoč in nasveti pri upravljanju planinske koče so neprecenljivi.

Vinkovo delovanje sega tudi na druga društvena področja. Več desetletij je sodeloval z mladinskim odsekom društva. Še posebno dragocen je njegov prispevek pri usposabljanju mladih planincev na planinskih taborih v poletnem času v kateri od planinskih koč, kakor tudi pri vodenju najmlajših planincev na planinskih izletih. Vsako leto izvede tudi več izletov za odrasle planince, saj je tudi planinski vodnik. Še posebno odmevni so njegovi izleti po stezicah, ko planincem pokaže pozabljene koticke v okolici in jim predstavi, kako težko je bilo v preteklosti življenje v oddaljenih koncih našega podeželja. Da aktivno sodeluje pri vseh prireditvah v okviru PD Tolmin ni treba posebej poudarjati. Vinko Pagon s svojim delom v društvu udejanja slogan Planinstvo kot način življenja.

JOŽICA KOLAR

Planinsko društvo Makole

Planinska dejavnost Jožice Kolar sega v leto 1990, ko se je vključila v PD Poljčane, opravila izobraževanje za mentorico in planinsko vodnico ter ustanovila Sekcijo planincev v Makolah, ki jo je tudi vodila.

Leta 2010 je bilo ustanovljeno PD Makole, v katerega je vključena vse od ustanovitve. Od leta 2014 pa vse do leta 2020 je Jožica predsedovala društvu, zdaj je aktivna načelnica veteranov.

Kot vzgojiteljica je bila zaposlena v vrtcu, tam ustanovila planinsko skupino; ko pa je začela delati v OŠ Makole, je delo prenesla v šolo, njeno delo s predšolskimi otroci pa so prevzele njene sodelavke. Samostojno je več let vodila planinske tabore za predšolske in šolske otroke. Z ekipo Mladi planinec je več let sodelovala na tekmovanju Mladina in gore. V domačem kraju je za mlade planince več let zapored organizirala smučarski tečaj.

Jožica je večkrat sodelovala v mednarodnih planinskih projektih, med drugim vodila meddruštveni projekt v tujini. Sodelovala je pri idejni zasnovi makolskega pohoda, ki je bil letos že 24. po vrsti. K prepoznavnosti PD Makole je Jožica Kolar prispevala s sodelovanjem v različnih medijih s članki o delu in uspehih društva.

ALOJZ PALIR

Planinsko društvo Polzela

Alojz Palir je član društva že od leta 1980. Bil je član več izvršnih odborov PD. Vrsto let je bil vodja markacijskega odseka in aktiven pri akcijah in pohodih, ki jih je organiziralo društvo.

Veliko ur prostovoljnega dela je Alojz opravil na Planinskem domu na Gori Oljki in pri urejanju okolice. Danes še vedno opravlja markacijska dela in sodeluje pri organizaciji gorskega teka na Goro Oljko. Že od vsega začetka pomaga pri organizaciji pohodov Zdravju nasproti na Goro Oljko. Alojz Palir se je vključil v Planinsko društvo Polzela z željo, da spozna planinski svet; ob tem pa je s prostovoljnim delom veliko prispeval k rasti in razvoju društva. S svojim zavzetim delom je dal velik prispevek na vseh področjih delovanja.

BARBARA MLAKAR

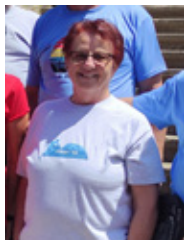
Planinsko društvo Polzela

Barbara Mlakar ali Beti, kakor jo kličejo prijatelji, je članica PD iz osnovnošolskih dni. Pozneje je začela z aktivnim delom v društvu, sodelovala je na vseh društvenih akcijah, dogodkih in srečanjih PD Polzela. Vzorno skrbi za foto arhiv, urejeno oglasno desko, ažurirano Facebook stran in še marsikaj.

Vsako leto sodeluje v organizacijskem odboru za izvedbo gorskega teka na Goro Oljko. Betka tudi poskrbi, da so društveni prostori urejeni in hkrati opravi še vsa druga dela, da društvo nemoteno deluje.

Kot gorska stražarka zelo aktivno sodeluje v akcijah v okviru PD Polzela, prav tako se vključuje v delo z mladimi.

Opravila je že 27 pohodov z imenom Zdravju naproti. Betka je kot članica PD Polzela že dolga leta vpeta v društveno delo na različnih področjih in s svojo zagnanostjo in vestnostjo daje poseben pečat društvu.

ANICA PUGELJ

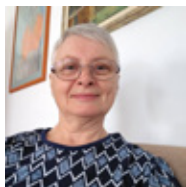
Planinsko društvo Velenje

Anica Pugelj se je kot srednješolka priključila planinski skupini, pozneje pa alpinistom Šaleškega AO. Po študiju se je najprej zaposlila kot učiteljica na podružnični šoli Paka pri Velenju in otroke spodbujala k obiskovanju narave. Nekaj let pozneje je začela poučevati otroke v OŠ Velenje, kjer je ostala do upokojitve. Opravila je tečaj za planinsko vodnico in prevzela vodenje planinskega krožka na šoli. Po planinskih poteh je popeljala na stotine otrok, jim predajala ljubezen do narave, jih navajala na aktivno preživljanje prostega časa, predvsem pa je želela, da otroci spoznajo okolico svojega doma.

S četrtošolci so leta 1995 izdelali projektno nalogo *Po mastodontovih stopinjah do znanja in zdravja*. Izdelali so načrt za krožno pot okoli Velenja, jo opremili z ličnimi lesenimi tablicami ter naredili zgibanko z opisom znamenitosti na poti in zemljevidom. Tudi Šilihova pot, ki je bila pripravljena v okviru planinskega in turističnega krožka, je ugledala luč sveta ob sodelovanju Anice in PD. Pot je v seminarski nalogi predstavila v sklopu usposabljanja za varuha gorske narave.

Anica je bila mentorica planinskega krožka na OŠ celih 33 let, leta 2019 je prevzela mentorstvo krožka Planinarjenje pri Univerzi za tretje življenjsko obdobje; svoje znanje pa obogatila še s seminarjem planinstvo za invalide in se usposobila tudi za vodenje invalidov v hribe.

MANJA RAJH

Planinsko društvo Vinska Gora

Manja Rajh se je iz ljubiteljskega obiskovanja gora vključila v društveno dejavnost v letu 1998, ko je začela kot mentorica planinske skupine voditi mlade planince v Vrtcu Zarja v Celju. Vztrajala je več kot deset let in pridobila nove kandidate za mentorje, ki so nadaljevali njeno delo. V PD Celje-Matica je bila v letih od 2000 do 2004 načelnica mladinskega odseka. Članstvo mladih planincev se je v tem času zelo povečalo. Leta 2003 je postala podpredsednica društva in leta 2004 predsednica društva, kar je bila vse do leta 2008. V tem času se je začela temeljita obnova Kocbekovega doma na Korošici. Obnove po prenehanju Manjinega mandata niso končali. Žal pa je Kocbekov dom oktobra 2017 pogorel.

Leta 2007 je začela aktivno sodelovati v Savinjskem MDO PD in posledično je članica UO PZS. Danes teče že četrti mandat predsedovanja SMDO PD. V UO PZS in na vseh ravneh delovanja odločno in vestno zagovarja stališča svojega MDO-ja.

Prisluhnila je predsedniku PD Vinska Gora za obnovo Poti XIV. divizije. Ob realizaciji tega projekta, ki se zdaj imenuje Vezna planinska pot XIV. divizije, je bil izdan vodnik, ki je bil že kmalu ponatisnjen.

Manja je za Savinjski MDO PD že pravi zaščitni znak in ves čas ostaja človek, ki vedno preudarno prisluhne sogovorniku.

SPOMINSKA PLAKETA PZS

75 let

SLAVKO POGORELČNIK

Planinsko društvo Slovenj Gradec

Slavko Pogorelčnik je v PD poznan po vzdevku Popi. Slavko je dolgoletni član društva in načelnik markacijskega odseka PD Slovenj Gradec. V društvu ves čas aktivno deluje in skrbi za markaciste, ki imajo v skrbi 69 kilometrov markiranih poti. Skupaj z ostalimi poskrbi, da je spominska pot Jožeta Šisernika ob tradicionalnem zimskem pohodu primerno označena in očiščena. Več let je opravljal tudi delo tajnika društva. Slavkovo delo je MDO PD Koroške leta 2019 nagradil s priznanjem za naj markacista Koroške.

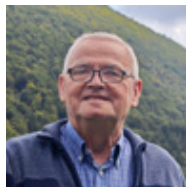
Kljub tegobam, ki jih prinese življenje, je vedno dobrodošla njegova pomoč pri oskrbovanju planinske koče, ki jo ima v lasti društvo. Vedno je pripravljen pomagati – ali samo z nasvetom ali pa to kar sam postori.

Ko se vse umiri, rad poprime tudi za kitaro in ustvari prijetno vzdušje.

SPOMINSKE PLAKETE PZS

80 let

MARKO BARBETTI

Planinsko društvo Šmartno ob Paki

Marko Barbetti je bil več let član UO PD, en mandat predsednik društva in vrsto let predsednik častnega razsodišča. V času predsedovanja društvu je uspešno organiziral zbiranje sredstev za nabavo in razvoj prapora. Prostovoljno še vedno sodeluje na delovnih akcijah markacistov in na ostalih akcijah društva.

Varstvo narave je Markova vrlina, ki jo vedno izkazuje na pohodih in delovnih akcijah. Ljubezen do gora in narave ga je vodila na najrazličnejše organizirane planinske pohode društva po Sloveniji in tudi zunaj naših meja. Seveda moramo omeniti priljubljeno domačo Goro Oljko, ki jo zelo rad obišče.

Neprecenljiv je Markov prijateljski odnos do planinskih prijateljev, saj se zelo radi družijo in so nepogrešljivi aktivisti PD Šmartno ob Paki.

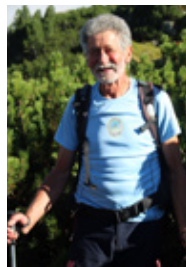
MARIJA GORŠIČ

Planinsko društvo Podpeč-Preserje

Marija Goršič je ena od ustanovnih članic Planinskega društva Podpeč-Preserje. Dolga leta je bila mentorica osnovnošolskih otrok v OŠ Preserje. Pod njenim vodstvom so izvajali izlete, ki so bili skrbno pripravljani in otroci so spoznali ne samo dolinski svet, ampak tudi gorskega.

Marija je bila tudi organizatorka taborov mladinskega odseka društva in voditeljica več taborov.

Ker je bila Marija vse življenje povezana s planinstvom in dobro pozna delovanje planinske organizacije, je vsa ta leta lahko svetovala in pomagala pri organizaciji dela v PD Podpeč-Preserje.

VLADIMIR LEMUT

Planinsko društvo Ajdovščina

Vladimirju Lemutu so bile planine in ljubezen do narave podarjene že ob rojstvu. Nobeno delo mu ni bilo pretežko, vsakega se je lotil s prepričanjem, da skupaj s somišljeniki zmore vse. Leta 1993 je postal član UO PD, leta 1997 so mu zaupali vodenje PD. V tem času je društvo praznovalo

100-letnico in 110-letnico delovanja. Ob tem so bile izpeljane številne aktivnosti, izšla je knjiga spominov nekdanjih planincev, predstavljeni so bili stebri društva, ljudje, ki so se zavedali, kaj pomeni, da se v naših planinah, po naših vrhovih lahko govori slovenska beseda in poje naša pesem. Organizirano je bilo tudi tesno sodelovanje z bosanskimi planinci, ki traja že več kot 20 let.

Pri svojem delu se je Vladimir zavedal, da morajo planinci hoditi organizirano in vodeno po naših in tujih gorstvih, zato je že zelo zgodaj postal planinski vodnik. Odgovorno je prevzel vodenje osnovnošolskih otrok, ki so se za dan ali dva odpravili v planine. Planinski tabor mladih je bil stalnica poletnih počitnic na Čavnu.

Sodelavci so Vladimirja videli kot skrbnega gospodarja obeh koč, ki jih ima društvo v lasti, in odgovornega vodnika na čelu vedrih planincev PD Ajdovščina.

IVAN HOVNIK

Planinsko društvo Slovenj Gradec

Ivan Hovnik je dolgoletni član društva, ves čas aktivno deluje in je član gospodarske komisije PD. Od leta 1979 do leta 1986, v času druge obnove koč pod Kremžarjevim vrhom, je bil Ivan gospodar koč. Prav v času njegovega gospodarjenja se je izvedla elektrifikacija koč in se rešila oskrba s pitno vodo. Po končanem gospodarjenju na koči je prevzel gospodarjenje in koordinacijo s takratnimi najemniki Grmovškega doma.

Vzorno je skrbel, da je najemnik doma izpolnjeval pogodbene obveznosti in prav Ivanu gre zahvala, da je bila sklenjena nova pogodba z najemnikom Vabo d.o.o., ki je še vedno v veljavi.

Kljub letom pa še vedno priskoči na pomoč pri katerem koli opravi na koči.

MARJAN POLJŠAK

Planinsko društvo Ajdovščina

Začetki aktivnega delovanja Marjana Poljšaka v PD Ajdovščina segajo v leto 1974. Svoje delo je usmerjal v delo z mladimi; mladi rod je želel oblikovati v zavedne narodnjake, kajti planinstvo je imelo že v zgodovini Primorske pomembno napredno vlogo. Zaupana mu je bila vloga načelnika mladinskega odseka. Vodil je izlete, pohode in taborjenja v Beneški Sloveniji. Tudi jamarstvo in orientacija Marjanu nista tuja. Na različnih tekmovanjih so vedno dosegli visoke uvrstitve. Iz planinskih poročil lahko razberemo, da je bilo od 550 članov društva 350 mladincev. Pri delu z

mladimi se je držal prepričanja, da moraš pri stikih z mladimi vložiti svojo dušo oziroma svoje srce, ker sicer ne deluje. Skrbeli so tudi za obveščanje in oblikovali oglasno desko. Vedeli so, da je slika še pomembnejša od pisane besede. Mladi so sodelovali tudi v jamarskem društvu in raziskali nekaj jam na domačem območju.

Posebne uspehe je žela orientacija. Največji dosežek je bil leta 1979. Orientacijska tekmovanja so bila organizirana tudi na Čavnu.

Marjan se ni posvečal samo mladim, društvu je tudi predsedoval, sodeloval pri obnavljanju koče na Čavnu in pod Golaki. Še veliko podatkov potrjuje, da je Marjan Poljšak vlil svojo dušo in srce za PD Ajdovščina.

Razlaga kratic::

UO PD – upravni odbor planinskega društva

PD – planinsko društvo

OPP - osebe s posebnimi potrebami

OŠ – osnovna šola

PZS – Planinska zveza Slovenije

MDO PD – meddruštveni odbor planinskih društev

MO – mladinski odsek

KPP – Komisija za planinske poti PZS

TNP – Triglavski narodni park

VPP – vezna planinska pot

SPOMINSKI PLAKETI PZS

90 let

JOŽEF LIPNIK

Planinsko društvo Vrelec Rogaška Slatina

Jožef Lipnik je član PD Vrelec od leta 1973. Pred tem je bil vse od leta 1957 član drugih planinskih društev. Vsa leta je aktivno sodeloval v društvu kot dolgoletni član UO PD, podpredsednik društva v več mandatih ter ustanovitelj Kluba 4000+. Klub je bil ustanovljen na Breithornu leta 2005. Jožef je klub vodil deset let, nato pa vodenje predal. Vanj se je lahko včlanil le planinec, član Planinske zveze Slovenije, ki je osvojil Slovensko planinsko pot. Glavni cilj Kluba 4000+ je bil osvajanje najvišjih vrhov Evrope. Z velikim optimizmom je organiziral vsakoletne pohode na različne najvišje evropske vrhove ter vsako leto tudi najmanj en vzpon na vrh, višji od 4000 metrov.

V društvu je še vedno aktiven, saj sodeluje pri organizaciji več aktivnosti. Pred kratkim so mu podelili naslov častnega predsednika planinskega društva.

V letošnjem letu se je Jožef že četrtrič povzpел na 4.164 metrov visok Breithorn v Švici, skupaj s sinom in vnukom.

VIKTOR US

Planinsko društvo Blagovica

Viktor Us je ustanovni član PD Blagovica in prvi predsednik društva. S svojo vizijo in predanostjo je poskrbel za oblikovanje statuta društva in postavil temelje za njegovo delovanje. Ves čas ostaja vidni in aktivni član UO PD, kjer s svojimi dejanji in pobudami pomembno prispeva k razvoju društva.

Kot izjemen organizator je znal povezati člane in jih spodbujati h kakovostnemu delu v društvu. Na Viktorjevo pobudo so se v društvu začela izobraževanja vodnikov in mentorjev ter sistematično delo z mladimi, kar je močno okrepilo društveno dejavnost. Z empatijo in razumevanjem je znal prisluhni težavam ter poiskati rešitve, ki so krepile povezanost med člani. Viktor Us je PD Blagovica aktivno vključeval v lokalno skupnost in znal iz nje pritegniti nove člane. S svojim delom je pustil neizbrisni pečat v zgodovini društva ter ostaja zgled predanosti, povezovanja in ljubezni do planinstva.

OBČINA MUTA

Občina Muta leži v osrednji Dravski dolini na severovzhodnem delu Slovenije, vpeta je med reko Dravo na jugu in slovensko-avstrijsko mejo na severu.

Obsega dve geografsko- gospodarski enoti: dolino ob reki Dravi s terasami in ravninskim svetom do vznožnih obronkov hribovitega zaledja in hriboviti svet vzdolž državne meje. Muta leži v predalpskem svetu, ki ima bogato rastlinstvo in razmeroma obilo površinskih voda. Središče občine je trg Zgornja Muta, gručasto naselje na dvignjeni naselbini ob glavni cesti Dravograd–Maribor, ki posebej lepo izstopa na zahodni strani. Tukaj je tudi upravno središče občine s krajevnim uradom, šolo, knjižnico, pošto, župnijskim uradom, zdravstvenim domom, trgovinami in drugimi ustanovami.

Vsi zaselki skupaj tvorijo složno celoto na 39 kvadratnih kilometrih in s 3370 prebivalci. Sosednje občine na slovenski strani, ki obdajajo občino Muto, so Radlje ob Dravi, Vuzenica in Dravograd, na drugi strani državne meje pa sta to občini Aibl in Sboth.

Večja naselja so Zgornja Muta, Spodnja Muta in Gortina, ki so se razvijala na ravninskem delu, zaselki Pernice, Mlake, Sv. Jernej nad Muto in Sv. Primož nad Muto pa se razprostirajo po hribovitih predelih Golice in Kobanskega ob državni meji.

Znamenitosti Mute:

Ekološka kapelica Sv. Frančiška Asiškega v Bistriškem jarku, gozdna učna pot Grašin, kovaško-livarski in gasilski muzej na Zgornji Muti, v nekdanji graščini Kienhofen, kjer je prikazana več kot 400-letna tradicija kovaštva, livarstva in gasilstva na Muti, Repnikova galerija, cerkev Sv. Jerneja nad Muto, cerkev Sv. Petra na Ribičju, cerkev Sv. Primoža nad Muto, cerkev Sv. Simona in Jude na Pernicah, cerkev Sv. Štefana na Gortini, rotunda Sv. Janeza Krstnika ob izlivu Bistrice v Dravo, župnijska cerkev Sv. Marjete na Muti in objekt Mitnica na Spodnji Muti s pomolom na reki Dravi in urejenim športno-rekreacijskim parkom.

Povzeto po predstavitvi občine Mute na njeni spletni strani.

PLANINSKO DRUŠTVO BRICNIK MUTA

Planinsko društvo Bricnik Muta je bilo ustanovljeno leta 1994 z željo povezati ljubitelje gora, narave in domače pokrajine. Skupina navdušenih planincev je takrat postavila temelje društvu, ki danes združuje več generacij pohodnikov, gorskih navdušencev in ljubiteljev narave – več kot 200 članov.

V 30 letih delovanja je društvo organiziralo številne pohode, ture in izlete po Sloveniji in sosednjih gorstvih. Poseben poudarek namenja druženju, prostovoljstvu in spoštovanju narave, kar se odraža v bogatem delu štirih aktivnih odsekov:

- Vodniški odsek skrbi za pripravo in izvedbo planinskih tur, pohodov in izletov ter s svojim znanjem zagotavlja varnost in strokovno vodenje udeležencev. Vsako leto organizirajo in vodijo več kot 30 izletov, tudi večdnevni.
- Odsek za pota vestno označuje, obnavlja in vzdržuje planinske poti na območju Mute ter skrbi, da so poti urejene, varne in dostopne za vse pohodnike. Markacisti skrbijo za 27 kilometrov dolgo krožno pot po občini Muta, imenovana Mučka obhodnica.
- Odsek za varstvo gorske narave ozavešča člane in širšo javnost o pomenu ohranjanja čistega okolja, sodeluje pri varstvenih projektih in skrbi za učno pot Grašin, dostop do naravne znamenitosti Sedelnikov slap ter za edinstveni bor na Pernicah.
- Mladinski odsek pa z veliko vnemo vzgaja novo generacijo planincev, organizira planinske tabore, izlete in naravoslovne dni ter mladim predaja ljubezen do gora in spoštovanje narave.

Društvo s svojo dejavnostjo pomembno prispeva k razvoju planinstva v lokalni skupnosti ter sodeluje z drugimi planinskimi društvi in organizacijami v okviru Planinske zveze Slovenije.

Ob praznovanju 30-letnice se člani PD Bricnik Muta s ponosom ozirajo nazaj na prehojeno pot in z optimizmom zrejo naprej – proti novim vrhovom, prijateljstvom in doživetjem, ki jih lahko ponudi le planinska pot.

Andreja Senica,
predsednica PD Bricnik Muta

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE**
ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

PREDSTAVITEV PLANINSKE ZVEZE SLOVENIJE

- Ustanovljena 27. februarja 1893 (naslednica Slovenskega planinskega društva).
- Med najbolj množičnimi nevladnimi in prostovoljskimi organizacijami v Sloveniji in najbolj množična športna organizacija.
- Poslanstvo Planinske zveze Slovenije in celotne planinske organizacije je planinstvo kot način življenja.
- Načela delovanja planinske organizacije so: celovito planinstvo in njegova promocija, usmerjenost k društvom, usposabljanje obiskovalcev gora in urejanje planinske infrastrukture za varnejše gibanje v gorah, varovanje gorske narave, strokovnost in sodelovanje, preglednost delovanja in vključevanje javnosti v sprejemanje odločitev.
- V Planinsko zvezo Slovenije je bilo konec leta 2024 včlanjeno 301 društvo s skupaj 63.931 člani različnih starostnih skupin (glede na število prebivalcev Republike Slovenije to pomeni 3 % vsega prebivalstva.)
- Včlanjenih je več kot 20.000 mladih planincev od predšolskih otrok do starosti 26 let.
- Članstvo v planinski organizaciji nudi posamezniku možnost sodelovanja v številnih planinskih dejavnostih, popuste pri prenočevanju v planinskih kočah v Sloveniji in Evropi, več različnih vrst zavarovanj, ugodnosti pri nakupu planinske opreme ...
- Slovenske gore letno obišče 1,7 milijona obiskovalcev, redno pa v hribe zahaja več kot 350.000 Slovencev.
- Planinska društva upravljajo 178 planinskih koč, zavetišč in bivačkov s skoraj 7.400 ležišči in več kot 10.000 sedišči.
- Planinska organizacija skrbi za več kot 2000 planinskih poti v skupni dolžini več kot 10.000 kilometrov, po njih poteka 64 planinskih obhodnic.
- Planinska zveza Slovenije je nosilka in izvajalka številnih programov strokovnega usposabljanja, po katerih usposablja mentorje planinskih skupin, vaditelje orientacije, varuhe gorske narave, vodnike PZS za vodenje v kopnih in snežnih razmerah, turnokolesarske vodnike, alpiniste, markaciste, trenerje športnega plezanja in inštruktorje vseh vrst.
- V PZS so vključeni svetovno prepoznavna alpinistična dejavnost in tekmovalni športi, kot so športno plezanje, ledno plezanje, tekmovalno turno smučanje in planinska orientacija.
- Športni plezalci in plezalkice so med najboljšimi na svetu. Janja Garnbret je na olimpijskih igrah v Tokiju (2021) osvojila sploh prvo zlato olimpijsko kolajno v športnem plezanju. Športni plezalci delujejo znotraj več kot 50 klubov za športno plezanje, ki so člani PZS, oz. športnoplezalnih odsekov PD. Trenirajo na več kot 200 plezalnih stenah po vsej Sloveniji, zanje pa skrbijo trenerji in inštruktorji športnega plezanja.
- Planinski vestnik je kulturno, strokovno in poljudno-znanstveno glasilo PZS in je najstarejša slovenska revija, ki še vedno izhaja (prvič je izšla že leta 1895).
- V okviru Planinske založbe PZS izdaja planinske zemljevide in vodnike, ki pokrivajo ves gorski svet Slovenije, ter strokovno in leposlovno literaturo.